

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir. 405
tel.: +373 (0) 22 21-28-17

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Стефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-17

DECIZIE din 5 martie 2018 cauza nr. 18/18

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Oxana GUMENNAIA – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Lucia GAVRILIȚĂ – membră

au examinat, în ședință publică, susținerile scrise și verbale ale
petiționarei: XXX, în interesele fiului XXX
reclamatei: Direcția Generală Asistență Socială
părților interesate: Direcția municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului
au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Pretinsa discriminare în acces la Serviciului social “Asistență Personală”.

II. Admisibilitatea obiectului plângerii

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Legea nr. 298 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

III. Susținerile părților

Alegațiile petiționarei

- 3.1 Petiționara, mamă solitară a unui băiat de 18 ani (anul nașterii XX.XX.XXXX) cu grad de dizabilitate sever de la naștere, din XX.XX.XXXX până XX.XX.XXXX a fost angajată în calitate de asistent personal pentru fiul său. Petiționara a activat în baza Contractului individual de muncă încheiat cu Direcția municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului, contract ce a fost încetat când fiul acesteia a împlinit vârsta de 18 ani. Conform înscrisului din carnetul de muncă petiționara a fost demisă din funcția de asistent personal în baza art. 82 lit. j) din Codul muncii, care prevede că contractul individual de muncă încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de forță majoră, confirmată în modul stabilit, care exclude posibilitatea continuării raporturilor de muncă.
- 3.2 Petiționara a fost informată că, pentru ca fiul acesteia să poată beneficia în continuare de acest serviciu, urmează să se adreseze către Direcția teritorială de asistență socială din raza domiciliului. La data de XX.XX.XXXX, Direcția asistență socială sectorul Buiucani a informat petiționara că, urmare a cererii depuse privind admiterea fiului în Serviciul social “Asistență Personală”, a fost inclus în lista de așteptare a persoanelor sub nr. YYY. Petiționara notează că sistarea serviciului la atingerea vârstei de 18 ani, fără a asigura continuitatea acestuia constituie o discriminare a persoanelor cu dizabilități, precum și a părinților acestor persoane care le acordă sprijinul și suportul necesar.

Susținerile Direcției Generale Asistență Socială

- 3.3 Direcția notează că organizarea și întreținerea Serviciului social “Asistență Personală” pentru copii este asigurată de către Direcția municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului, iar organizarea și întreținerea Serviciului social “Asistență Personală” pentru maturi este asigurată de către Direcția Generală Asistență Socială. De asemenea, subliniază că nu există

un mecanism de transfer a beneficiarilor între serviciile prestate de către aceste direcții și nici nu este posibil, deoarece în cazul copiilor cu dizabilități, certificatul privind gradul de dizabilitate și capacitate de muncă este valabil până la împlinirea vârstei de 18 ani. La împlinirea vârstei de 18 ani, persoana urmează să se adreseze către Consiliul teritorial pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă în vederea reexpertizării, pentru eliberarea unui nou certificat de dizabilitate, pe care îl va anexa ulterior la cererea de solicitare a Serviciului social "Asistență personală" adresată Direcției teritoriale de asistență socială.

- 3.4 Direcția subliniază că acest fapt, constituie un motiv, ce nu permite o continuitate directă în acordarea Serviciului social "Asistență personală" și transferul persoanei deservite de către Direcția municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului către Direcția Generală Asistență Socială a Consiliului municipal Chișinău. De asemenea, Direcția susține că evaluarea pentru acordarea serviciului în cazul unui copil cu dizabilitate severă și în cazul unui adult cu dizabilitate severă, posedă indici diferiți în legătură cu capacitatea de exercițiu, prin care copilul și minorul au capacitate de exercițiu restrânsă, iar persoana adultă posedă capacitate deplină de exercițiu.
- 3.5 Totodată, informează că, în conformitate cu ordinul Direcției Generale Asistență Socială nr. 190-b din 03.10.2016 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social "Asistență Personală" pentru sectorul Buiucani au fost repartizate 75 de unități de asistent personal, din totalul de 480 unități aprobate prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Serviciului social "Asistență Personală" aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/14 din 22.09.2016.
- 3.6 Referitor la situația petiționarei explică că, la data de XX.XX.XXXX, aceasta s-a adresat Direcției Asistență Socială Buiucani, solicitând admiterea fiului XXX în Serviciul social "Asistență personală". Prin concluzia nr. YYY din ZZZ a echipei multidisciplinare din cadrul Direcției Asistență Socială Buiucani, s-a stabilit referirea acestuia spre admitere în cadrul Serviciului social "Asistență Personală". Cererea petiționarei a fost înregistrată în Registrul de evidență a solicitanților cu nr. YYY, fapt despre care a fost informată prin scrisoarea nr. YYY/17 din ZZZ. Direcția notează că, actualmente, toate unitățile de asistent personal sunt suplinite. Cererea petiționarei, în baza ordinii de rând, este precedată de alte YYY cereri ale persoanelor cu dizabilitate severe, inclusiv persoane a căror dizabilitate severă a fost stabilită din copilărie.
- 3.7 Direcția notează că solicitanții în asemenea situație nu au prioritate la acordarea serviciului. De asemenea, susține că transferul persoanei aflate în serviciu de la o direcție la alta va constitui o discriminare a persoanelor care au fost încadrate în grad sever de dizabilitate după atingerea vârstei de 18 ani, prin comparație cu persoanele cărora li s-a acordat serviciul din copilărie.

Sușinerile Direcției municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului

- 3.8 Direcția notează că petiționara a activat în calitate de asistent personal pentru copilul XXX născut la YYY cu grad sever de dizabilitate, în baza ordinului nr. YYY din YYY. La data de YYY raporturile de muncă au fost încetate în baza ordinului nr. YYY din YYY, emis în conformitate cu prevederile pct. 5, art. 54, sec. 7 din Hotărârea de Guvern nr. 314 din 23.05.2012 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social Asistență personală și a Standardelor minime de calitate (termenul pentru care beneficiarul a fost admis în Serviciu a expirat). De asemenea, menționează că, la data de XX.XX.XXXX, a fost expediat un demers către Direcția Asistență Socială Buiucani, privind asigurarea continuității acordării serviciului pentru XXX ca urmare a atingerii majoratului. La data de XX.XX.XXXX, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani a fost informată despre încetarea contractului individual de muncă.
- 3.9 Direcția informează că, începând cu anul 2014 până în prezent, au fost încetate 24 de contracte individuale de muncă în baza art. 82 lit. j) din Codul muncii, dat fiind împlinirea vârstei de 18 ani a beneficiarului.

IV. Dreptul național și internațional relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 16 alin. (2)** toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială; **art. 47 alin. (1)** Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i

asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; discriminare prin asociere – orice faptă de discriminare săvârșită împotriva unei persoane care, deși nu face parte dintr-o categorie de persoane identificată potrivit criteriilor stipulate de prezenta lege, este asociată cu una sau mai multe persoane aparținând unei astfel de categorii de persoane; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; **art. 4 lit. a)** promovarea sau practicarea discriminării de către autoritățile publice constituie formă gravă a discriminării; **art. 8 lit. c)** interzice orice formă de discriminare privind accesul persoanelor la servicii de protecție socială.
- 4.3 **Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60 din 30.03.2012 la art. 2** definește persoana cu dizabilități ca fiind persoana cu deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere/obstacole, pot îngreuna participarea ei deplină și eficientă la viața societății în condiții de egalitate cu celelalte persoane; dizabilitatea – termen generic pentru afectări/deficiențe, limitări de activitate și restricții de participare, care denotă aspectele negative ale interacțiunii dintre individ (care are o problemă de sănătate) și factorii contextuali în care se regăsește (factorii de mediu și cei personali); **art. 47 alin. (1)** persoanele cu dizabilități au dreptul la asistență socială în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; **alin. (2)** asistența socială se asigură sub formă de prestații sociale și servicii sociale; **art. 48 alin. (1)** persoanele cu dizabilități au dreptul la indemnizații, alocații, compensații, ajutoare sociale și la alte tipuri de prestații de asistență socială, în scopul minimalizării efectelor sau înlăturării consecințelor riscurilor sociale; **art. 53 alin. (1)** structura teritorială de asistență socială prestează următoarele servicii sociale: **lit. b)** serviciul de asistență personală – pentru persoanele cu dizabilități severe care necesită îngrijire, însoțire și supraveghere permanentă din partea unei alte persoane în procesul integrării lor în societate (în domeniile protecției sociale, muncii, asistenței medicale, instructiv-educativ, informațional, al accesului la infrastructură etc.), conform recomandărilor din programul individual de reabilitare și incluziune socială și conform evaluării complexe a persoanei/familiei, realizată de asistentul social angajat de structura teritorială de asistență socială pentru primărie și de echipa multidisciplinară; **alin. (3)** serviciul de asistență personală este prestat de către asistentul personal; **alin. (4)** autoritățile administrației publice locale sunt responsabile de angajarea în muncă a lucrătorilor sociali și a asistenților personali, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; **alin. (6)** regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor de îngrijire socială la domiciliu și de asistență personală, precum și norma de muncă a lucrătorilor sociali și a asistenților personali sunt aprobate de Guvern.
- 4.4 **Codul muncii nr. 154 din 28.03.2003 la art. 82 lit. j)** menționează că contractul individual de muncă încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de forță majoră, confirmată în modul stabilit, care exclude posibilitatea continuării raporturilor de muncă.
- 4.5 **Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistență personală” și a Standardelor minime de calitate adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23.05.2012 la pct. 18** pentru a solicita admiterea în Serviciu, persoana cu dizabilități sau, după caz, reprezentantul său legal depune o cerere scrisă la unitatea de asistență socială sau direct la prestatorul de Serviciu din raza teritorială a domiciliului sau a reședinței sale; **pct. 19** la cerere se anexează următoarele acte: **1)** copia de pe documentul de identitate al solicitantului și, după caz, al reprezentantului său legal; **2)** copia de pe certificatul de dizabilitate; **3)** copia de pe hotărârea judecătorească și de pe decizia administrației publice locale de instituire a tutelei, în cazul în care beneficiarul a fost declarat incapabil; **pct. 37** prestatorul de Serviciu verifică condițiile de eligibilitate a candidatului pentru funcția de asistent personal, conform prevederilor pct. 13 și 14 ale prezentului Regulament; **pct. 38** în urma constatării eligibilității candidatului pentru funcția de asistent

personal, prestatorul de Serviciu organizează cursul de instruire inițială a candidatului respectiv; **pct. 39** după terminarea cursului de instruire inițială de către candidatul pentru funcția de asistent personal, prestatorul de Serviciu încheie cu acesta contractul individual de muncă; **pct. 53** prestarea serviciilor de asistență personală poate fi suspendată, pe o perioadă de maxim 6 luni, în unul dintre următoarele cazuri: 1) la cererea beneficiarului sau, după caz, a reprezentantului său legal; 2) la plasarea temporară a beneficiarului într-un serviciu rezidențial (la întreținerea deplină a statului); 3) la întrunirea temporară de către beneficiar a uneia sau a mai multe condiții prevăzute la **pct. 54** subpct. 1)-4) din prezentul Regulament; **pct. 54** încetarea prestării serviciilor de asistență personală are loc în unul dintre următoarele cazuri: **1)** beneficiarul nu mai întrunește criteriile de eligibilitate pentru Serviciu; **2)** beneficiarul sau, după caz, reprezentantul său legal solicită personal încetarea prestării Serviciului; **3)** beneficiarul este deservit la domiciliu de către lucrătorul social; **4)** beneficiarul sau, după caz, reprezentantul său legal primește sau solicită stabilirea alocației pentru îngrijire și/sau însoțire, supraveghere, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; **5) termenul pentru care beneficiarul a fost admis în Serviciu a expirat;** **6)** decesul beneficiarului; **pct. 55** constatând existența circumstanțelor prevăzute la **pct. 53** sau **54** din prezentul Regulament, prestatorul de Serviciu emite o decizie privind suspendarea sau încetarea prestării serviciilor; **pct. 56** prestatorul de Serviciu transmite, în termen de 3 zile lucrătoare, informația privind suspendarea sau încetarea prestării serviciilor structurii teritoriale de asistență socială.

- 4.6 **Decizia Consiliului municipal Chișinău cu privire la aprobarea într-o nouă redacție a Regulamentului și a statutului de personal ale Serviciului social „Asistență personală” din cadrul Direcției generale asistență socială nr. 5/14 din 22.09.2016 la pct. 7** prevede că scopul serviciului este de a oferi asistență adulților cu dizabilități severe, în vederea favorizării independenței și integrității lor în sociale (în domeniul protecției sociale, muncii, asistenței medicale, instructiv-educativă, informațional și accesul la infrastructură etc.); **pct. 22** pentru a solicita admiterea în serviciu, persoana cu dizabilități sau, după caz, reprezentantul său legal depune o cerere scrisă la Direcția teritorială de asistență socială în a cărei rază teritorială se află domiciliul. Admiterea poate fi realizată și prin intermediul mecanismului de referire; **pct. 34** se permite admiterea în cadrul serviciului peste rând a solicitanților aflați în situații extrem de grave (starea sănătății, situația socio-economică a solicitantului etc.). Cazurile ce constituie drept excepții urmează a fi constatate într-un proces verbal al ședinței echipei multidisciplinare.
- 4.7 **Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități la art. 1** stabilește că persoanele cu dizabilități sunt acele persoane care au incapacități fizice, mentale, intelectuale sau senzoriale de durată, deficiențe care, în interacțiune cu diferite bariere, pot îngreuna participarea deplină și efectivă a persoanelor în societate în condiții de egalitate cu ceilalți; **art. 19** Statele Părți la această Convenție recunosc dreptul egal al tuturor persoanelor cu dizabilități de a trăi în comunitate, cu șanse egale cu ale celorlalți, și vor lua măsuri eficiente și adecvate pentru a se asigura că persoanele cu dizabilități se bucură pe deplin de acest drept și de deplina integrare în comunitate și participare la viața acesteia, inclusiv asigurându-se că: **lit. (b)** persoanele cu dizabilități au acces la o gamă de servicii la domiciliu, rezidențiale și alte servicii comunitare de suport, inclusiv la asistență personală necesară vieții și integrării în comunitate, ca și pentru prevenirea izolării sau segregării de comunitate.
- 4.8 **Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale la art. 2 alin.(1)** fiecare stat parte la prezentul Pact se angajează să acționeze, atât prin propriul său efort, cât și prin asistență și cooperare internațională, în special pe plan economic și tehnic, folosind la maximum resursele sale disponibile, pentru ca exercitarea deplină a drepturilor recunoscute în prezentul Pact să fie asigurată progresiv prin toate mijloacele adecvate, inclusiv prin adoptarea de măsuri legislative.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 5.1 Din materialele dosarului, Consiliul reține spre examinare o pretinsă discriminare în acces la Serviciul social “Asistență Personală”.
- 5.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin. 1 și art. 19 din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (printre multe altele, a se vedea cauza D. H. și alții v. Republica Cehă par. 82-84, par.177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par. 91-92, Timishev v. Rusia par.57) prevede o regulă specială

referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționarul/a prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu. Reieșind din alegațiile expuse în plângere, pentru a institui o prezumție a discriminării, petiționara urma să prezinte fapte care ar arăta existența cumulativă a următoarelor elemente:

- a) tratamentul mai puțin favorabil (excludere, deosebire, etc.) în exercitarea unui drept
- b) aplicat în comparație cu o altă persoană (un grup de persoane)
- c) cu care petiționara/ul se află în situație analogică
- d) în baza unui criteriu protejat.

- 5.3 Consiliul, examinând circumstanțele cauzei, stabilește că prezumția discriminării directe a fost instituită. Consiliul a stabilit că tratamentul mai puțin favorabil se manifestă prin excluderea beneficiarului admis în serviciul “Asistență Personală” odată cu împlinirea de către acesta a vârstei de 18 ani. Această situație este determinată de segmentarea Serviciului social “Asistență Personală”, și anume separarea serviciului pentru copii de cel pentru adulți. Segmentarea serviciului este cauzată de organizarea și funcționarea divizată a unității teritoriale de asistență socială, în structură responsabilă de gestionarea asistenței sociale pentru copii și alta pentru maturi. Consiliul observă că o atare situație se atestă doar în municipiul Chișinău, or în celelalte localități Serviciului social “Asistență Personală” este organizat și prestat de către Direcțiile Asistență Socială și Protecție a Familiei, fără delimitarea dintre serviciile prestate copiilor și adulților. Prin urmare, Consiliul stabilește un tratament diferențiat în acces la Serviciul social “Asistență Personală” a persoanelor cu dizabilități din municipiul Chișinău, față de persoanele cu dizabilități din celelalte localități din Republica Moldova. Consiliul reține că criteriile de eligibilitate pentru a fi admis în Serviciului social “Asistență Personală” sunt aceleași pentru toți, indiferent de domiciliul beneficiarului, respectiv procedura de întreținere a serviciului trebuie să fie similară pe întreg teritoriul Republicii Moldova.
- 5.4 Conform art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanelor/instituțiilor despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie. Consiliul urmează să aprecieze existența sau lipsa unei justificări obiective și rezonabile a tratamentului deplâns.
- 5.5 Consiliul, stabilind segmentarea Serviciului social “Asistență Personală” în serviciul destinat copiilor, respectiv adulților, a solicitat explicarea mecanismului aplicabil întru asigurarea continuității prestării serviciului în aceleași condiții precum acesta este prestat de alte unități teritoriale de asistență socială.
- 5.6 Direcția Generală Asistență Socială mun. Chișinău a informat că nu există un mecanism de transfer al beneficiarilor între serviciile prestate de către Direcția municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului și Direcția Generală Asistență Socială, subliniind că nici nu este posibil, deoarece, în cazul copiilor cu dizabilități, certificatul privind gradul de dizabilitate și capacitate de muncă este valabil până la împlinirea vârstei de 18 ani. Din susținerile Direcției Generale Asistență Socială mun. Chișinău Consiliul reține că, în viziunea acesteia, persoana, la atingerea vârstei de 18 ani, nu ar mai întruni condițiile de eligibilitate pentru serviciul în cauză, deoarece urmează să se adreseze către Consiliul teritorial pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă în vederea reexpertizării, pentru eliberarea unui nou certificat de dizabilitate.
- 5.7 Consiliul observă că Serviciul social “Asistență Personală” se organizează și trebuie să funcționeze în baza Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistență personală”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23.05.2012. Acesta este cadrul normativ prin care sunt reglementate standardele minime care trebuie păstrate fără anumit regres. Consiliul atrage atenția că, potrivit pct. 53 subpunct. 3 din Regulamentul sus menționat, la întrunirea temporară de către beneficiar a uneia sau a mai multor condiții prevăzute la pct. 54 subpct. 1)-4) din Regulament, prestarea serviciilor de asistență personală poate fi suspendată pe o perioadă de maxim 6 luni. Prin urmare, pct. 54 subpunct. 1) se referă la situația în care beneficiarul nu mai întrunește criteriile de eligibilitate pentru Serviciu. Astfel, Consiliul notează că argumentul invocat este nefondat prin raportare la cadrul normativ incident circumstanțelor. Prin urmare, încetarea contractului individual de muncă cu asistentul personal, atunci când beneficiarul atinge vârsta de 18 ani, constituie o acțiune discriminatorie, or, în circumstanțele în care este necesară confirmarea sau

infirmarea eligibilității beneficiarului, prestarea serviciului poate fi suspendată, dar nu încetată.

- 5.8 Un alt argument invocat de către Direcția Generală Asistență Socială în susținerea imposibilității de continuitate directă în acordarea Serviciului social "Asistență personală", vizează indici diferiți de evaluare a eligibilității la acordarea serviciului. Direcția susține că aceștia sunt diferiți și sunt în legătură cu capacitatea de exercițiu.
- 5.9 Examinând aceste alegații, Consiliul subliniază că, potrivit pct. 4 din Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistență personală”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23.05.2012, beneficiarii Serviciului sunt persoanele cu dizabilități severe, inclusiv copiii cu dizabilități severe, care îndeplinesc condițiile de eligibilitate stabilite în Instrucțiunea anexată la Regulamentul menționat. Consiliul atrage atenția că, din totalitatea criteriilor de eligibilitate stipulate în punctele 1-2, aspectele legate de capacitate de exercițiu nu se regăsesc. Reieșind din cele menționate, Consiliul respinge argumentul reclamatului ca fiind nefondat.
- 5.10 Consiliul a luat act și de afirmația Direcției Generale Asistență Socială precum că transferul de la o subdiviziune la alta, a persoanei aflate în serviciu, va constitui o discriminare a persoanelor care au fost încadrate în grad sever de dizabilitate după atingerea vârstei de 18 ani, prin comparație cu persoanele cărora li s-a acordat serviciul din copilărie.
- 5.11 Consiliul reamintește că dreptul de a nu fi discriminat este încălcat și atunci când se aplică un tratament egal, fără justificări obiective și rezonabile, față de persoanele aflate în situații diferite, necomparabile. Astfel, Consiliul notează că situația persoanelor care au fost admise în serviciu din copilărie și deja au beneficiat o perioadă rezonabilă de acest serviciu, nu este comparabilă cu cea a persoanelor cărora le-a fost stabilit gradul sever de dizabilitate recent, devenind eligibili pentru acest serviciu. Mai mult, asigurarea continuității unui serviciu pentru persoanele încadrate în grad sever de dizabilitate din copilărie nu îngrădește dreptul persoanelor încadrate în grad sever de dizabilitate după vârsta de 18 ani la acest serviciu. Or, pentru persoanele noi eligibile, anual trebuie create și finanțate unități noi, asigurând astfel implementarea progresivă a serviciului.
- 5.12 De asemenea, Consiliul reține că Direcția municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului a informat Direcția Generală Asistență Socială despre atingerea majoratului beneficiarului și necesitatea asigurării continuității Serviciului social "Asistență Personală". În aceste circumstanțe, Consiliul nu stabilește o justificare obiectivă și rezonabilă care ar crea impedimente disproporționate întru asigurarea continuității Serviciului social "Asistență personală, în situația în care acesta a fost segmentat.
- 5.13 Consiliul atrage atenția că, indiferent de structura responsabilă de gestionarea serviciului și beneficiarii acestuia, serviciul este finanțat din bugetul autorității publice locale. Implementarea serviciului se face gradual, evitându-se măsuri regresive. Or, în situația în care persoana cu dizabilități severe a fost încadrată în serviciu timp de 3 ani, după care este plasată pe o listă de așteptare nu poate fi considerată o măsură progresivă în implementarea serviciului, ci o înrăutățire a situației beneficiarului.
- 5.14 Un alt aspect sesizat de Consiliu, pe parcursul examinării dosarului, vizează capacitatea Direcției Generale Asistență Socială de a planifica necesitățile pentru implementarea serviciului. Datele statistice privind admiterea în Serviciul social „Asistență Personală” prezentate pentru perioada anilor 2014-2017, evidențiază că în anul 2014 au fost înregistrate 221 de cereri, dintre care 118 cereri satisfăcute și **86 rămase în lista de așteptare**; în anul 2015 au fost depuse 273 de cereri din care 146 cereri au fost admise și **186 solicitanți incluși în lista de așteptare**; în anul 2016 au fost înregistrate 275 cereri, dintre care 173 persoane admise și **191 în așteptare**; în 2017 înregistrate 258 de cereri, 136 persoane admise și **229 în așteptare**. La data de 22 februarie 2018, erau înregistrate 26 de cereri, dintre care 23 persoane au fost admise în serviciu, iar numărul persoanelor incluse **în lista de așteptare constituia 334**. Aceste date indică asupra faptului că numărul persoanelor care se află în așteptare este în creștere, în timp ce numărul de persoane admise în 2017 a scăzut cu 37 față de numărul persoanelor admise în 2016. De asemenea, în ședința de audieri Consiliul a fost informat că în 2018 Direcția Generală Asistență Socială a solicitat Consiliului municipal Chișinău finanțare pentru încă 150 de unități de asistent personal, în situația în care la finele anului 2017 (după cum a declarat reprezentantul în cadrul ședinței de audieri) erau înregistrate 222 de cereri în așteptare. Acestea fiind stabilite, Consiliul observă că Direcția Generală Asistență Socială nu întreprinde acțiuni suficiente în vederea asigurării implementării progresive a acestui serviciu.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3, 8 lit. c) și art. 15 alin. (4) din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității, coroborat cu pct. 61 al Legii nr. 298 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate reprezintă discriminare directă în acces la Serviciului social “Asistență Personală” pe criteriul de domiciliu și vârstă a persoanei cu dizabilități severe.
2. Consiliul recomandă Consiliului municipal Chișinău să asigure continuitatea serviciului “Asistență Personală”, ținând cont de principiul realizării progresive și să instituie o evidență unică a beneficiarilor indiferent de vârstă.
3. Consiliul recomandă Direcției Generale Asistență Socială, la înaintarea propunerilor anuale privind aprobarea unităților de asistent personal, să țină cont (i) de necesitatea asigurării continuității serviciului pentru beneficiarii care au atins majoratul și sunt în continuare eligibil și (ii) de numărul anual real al cererilor.
4. Decizia se comunica părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
5. O copie a prezentei decizii se remite Consiliului Municipal Chișinău și Primăriei Generale Interimare a mun. Chișinău.
6. Decizia este cu drept de atac în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor pct. 65 ale Legii nr.298 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și ale Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – Președinte

Oxana GUMENNAIA – Membră

Andrei BRIGHIDIN – Membru

Lucia GAVRILIȚĂ – Membră